

PERHEIDEN KOHTAAMISPAIKAN ARVIOINTIMALLI / Lasse Siurala ja Ulla Lindqvist

Ihmisten kohtaaminen – kuuleminen, näkeminen, huomaaminen, olemassaolon merkityksellisyyden osoittaminen ja välittäminen – on kohtaamispaikkatoiminnan ytimessä. Kun ihmiset kokevat välittämistä, he kokevat osallisuutta. Vastaavasti, kun ihmisen kokemus osallisuudesta lisääntyy, myös kokemus omasta ja elämänsä merkityksellisyydestä lisääntyy. Näin ollen yhteisö vahvistuu, kun sen jäsenet kokevat itsensä merkityksellisiksi.⁴

Yhteisöllisyyden perusedellytys on, että ihmiset ovat läsnä ja heillä on aikaa toisilleen. Ajan lisäksi tarvitaan fyysinen tila, paikka, jossa ihmiset voivat kokoontua. Tarvitaan myös pysyvyyttä ja rutiineja, joiden kautta syntyy ihmisten keskinäistä luottamusta.¹ Sosiaalisesta verkostosta perhe saa tukea ja resursseja sekä arkeen että vanhemmuuteen. Verkoston tuki rakentuu tällöin perheenjäsenten välisestä epävirallisesta tuesta sekä yhteisön ja palvelujärjestelmän tuesta.²

Kohtaamispaikkatoiminnan tarkoituksena on luoda lasten ja perheiden kohtaamiseen, kuulemiseen, kunnioitukseen ja osallisuuteen perustuva toimintakulttuuri sekä koko yhteisöön hyväksyvä asenne ja ilmapiiri. Toiminnassa rakennetaan aktiivisesti eri toimijoiden välille yhteistoimintaa ja sovitaan yhteisistä käytännöistä.³

Tämä kohtaamispaikkatoiminnan vertais- ja itsearviointimalli on työkalu laadun varmistamiseksi ja sen ensisijaisin tavoite on kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen perheiden tarpeita vastaavaksi. Se toimii työkaluna kohtaamispaikkatoimintaa kehittäville työntekijöille ja vapaaehtoisille sekä toimintaa koordinoiville ja johtaville tahoille.

Arviointimalli tukee toiminnan kehittämistä kansallisten Perhekeskuksen kohtaamispaikan laatukriteereiden suuntaan. Se tukee myös kohtaamispaikkaverkoston toimijoiden yhteistyötä, ja sen avulla voidaan kehittää laajemmin kohtaamispaikkatoimintaa osana perhekeskusta ja sen perhepalveluja. Arviointi on olennainen osa kaikkea perhekeskustoimintaa.

KOHTAAMISPAIKKATOIMINNAN TAVOITTEET JA KRITERIT

Kohtaamispaikkatoiminta vahvistaa lasten ja vanhempien osallisuutta, vuorovaikutusta ja voimavaroja sekä tukee perheiden hyvää arkea ja yhteisöllisyyttä. Toiminta edistää lasten ja perheiden terveyttä ja hyvinvointia. Perheiden kohtaamispaikka on osa perhekeskusta.

Perhekeskusten kohtaamispaikkatoiminnan tavoitteena on vahvistaa vanhemmuuden voimavaroja, rakentaa vertais- ja ystävyyssuhteita, vähentää yksinäisyyden kokemuksia, helpottaa lapsiperheiden arkea, auttaa saamaan leikkikokemuksia ja -seuraa, lisätä eri-ikäisten lasten kohtaamisia ja autetuksi tuleamista, kotouttaa maahan muuttaneita perheitä, vahvistaa yhteisöllisyyttä ja lisätä perheiden yhdenvertaisuutta.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) on määrittänyt perhekeskuksen kohtaamispaikan kansalliset laatukriteerit Kohtaamispaikka perhekeskuksessa julkaisussa.³ Kansalliset kahdeksan (8) kriteeriä ovat: 1) toiminnan kytkeytyminen perhekeskustoimintaan, 2) sen suunnitelmallisuus, 3) koordinointi, 4) saavutettavuus ja esteettömyys sekä 5) yhteisöllisyyden vahvistaminen, 6) kohtaaminen ja tuki, 7) tiedottaminen ja ohjaus sekä 8) osaaminen ja ammatillisuus.

Kansalliset laatukriteerit ohjaavat kohtaamispaikkatoimintaa ja auttavat perhekeskuksia sekä paikallisia toimijoita organisoimaan ja kehittämään toimintaansa kohtaamispaikan tavoitteiden mukaisesti. Kriteereillä ohjataan perhekeskuksen kohtaamispaikkatoiminnan ja -verkoston kokonaisuutta, ei yksittäisen toimijan toimintaa.³

Perheiden kohtaamispaikan arviointimalli sisältää kohtaamispaikkatoiminnan verkostotason arvioinnin lisäksi yksittäisten kohtaamispaikkojen toimintaa kehittävän arviointimallin. Mallissa korostuvat verkostotasolla suunnitelmallinen yhteistyö ja koordinaatio sekä monipuolisen tiedon hyödyntäminen toiminnan ohjauksessa. Kohtaamispaikkatasolla korostetaan eri-ikäisten lasten sekä vanhempien ja perheiden toimijuutta, osallisuutta ja vertaisuutta sekä vuorovaikutusta. Huomiota kiinnitetään myös mm. perheiden monimuotoisuuden huomioimiseen, toiminnan saavutettavuuteen ja rakenteeseen.

PERHEIDEN KOHTAAMISPAIKAN ARVIONTIMALLI

Perheiden kohtaamispaikan arviointimalli sisältää yksittäisen kohtaamispaikan arvioinnin sekä kohtaamispaikkatoiminnan arvioinnin verkoston tasolla. Arviointi kytketään alueen perhekeskustoimintaan käsittelemällä arviointituloksia perhekeskuksen johto- ja/tai koordinaatioryhmässä. Kuvassa arvioinnin rakenne ja eteneminen.

ARVIINTI KOHTAAMISPAIKASSA

Kohtaamispaikan arviointi voidaan toteuttaa itsearviointina, vertaisarviointina tai ulkopuolisena arviointina.

Itsearviointin suorittavat työntekijät/vapaaehtoiset, joista jokainen tekee oman henkilökohtaisen arviointinsa, minkä jälkeen kaikki kokoontuvat keskustelemaan arvioinnista. Yhteisiin arvioihin päädytään yhteisen neuvottelun tuloksena.

Vertaisarviointin tekijöinä toimivat jonkin toisen kohtaamispaikan kaksi työntekijää/vapaaehtoista. Pari vierailee arvioitavassa toimipaikassa, haastattelee henkilöstöä, jututtaa kävijöitä, havainnoi ja perehtyy muuhun saatavilla olevaan materiaaliin. Aineiston keruu ja käsittely kestää noin puoli päivää, minkä päätteeksi kohtaamispaikan toimijoille annetaan palaute. Vertaisarviointiparin olisi hyvä tulla kahdesta eri kohtaamispaikasta, esim. arvioijat ovat kohtaamispaikoista A ja B ja arvioivat C:tä. Tärkeää on, että riippuvuusia syntyy mahdollisimman vähän, eli jos A ja B ovat arvioineet C:tä, C ei arvioi heitä. Näin arvioinnin objektiivisuus vahvistuu ja vertaisoppiminen lisääntyy. Arviointi voidaan suorittaa myös ulkopuolisena arviointina, jolloin sen suorittaa sellainen pari, joka ei työskentele kohtaamispaikoissa. Pari voi muodostua perhekeskuksen työntekijöistä, taustajärjestöjen toimihenkilöistä tai vaikkapa läheisen nuorisotalon työntekijöistä, joilla saattaa olla kokemusta samantyyppisen arvioinnin tekemisestä.

Luonteva tapa käyttää vertais- ja itsearviointeja on ketjuttaa ne toisiinsa: ensin suoritetaan vertaisarviointi, seuraavana vuonna itsearviointi ja kahden vuoden päästä vertaisarviointi. Näin oman työn arviointi säilyy jatkuvana prosessina ja tuottaa kiinnostavaa aikasarjaa, muttei muodostu kohtuuttoman raskaaksi, kun vertaisarviointeja ei tarvitse sopia ja järjestää vuosittain. Tämä antaa myös mahdollisuuden tarkastella, miten oma ja vertaisten tekemä arvio eroavat toisistaan.

Arviointimallia voidaan hyödyntää toiminnan kehittämisen lisäksi perehdyttämisen välineenä ja kohtaamispaikkojen vertaisoppimisen tukena. Arvioinnin tuloksista on hyvä käydä keskustelua perheiden kanssa, jolloin selviää, miten kriteerit ovat niiden mielestä toteutuneet.

VERTAISARVIOINNIN ETENEMINEN KOHTAAMISPAIKASSA

Arvioinnin kesto

Arvioinnin kesto vaihtelee sen mukaan, miten pitkäksi keskustelut työntekijöiden/vapaaehtoisten ja osallistujien kanssa venyvät, miten laajasti havainnointia on tarpeen tehdä, miten haastavaksi kriteereiden arviointi muodostuu sekä sen mukaan, miten paljon keskustelua palautteesta syntyy. Kokemuksen mukaan ajankäyttö (4,5–6,5 tuntia) näyttää seuraavalta:

- **Alkupalaveri** työntekijöiden/vapaaehtoisten kanssa 30 min
- **Havainnointi & haastattelut:** 2,5–3,5 t
- **Koonti:** 30–60min
- **Loppupalaveri** työntekijöiden/vapaaehtoisten kanssa 30 min
- **Palaute:** 30–60min

Arviointikriteerit ja -asteikko

Arviointikriteerejä on 26, joista 21 on yksittäisen kohtaamispaikan kriteerejä ja 5 alueellisen kohtaamispaikkatoiminnan arviointikriteerejä, joita arvioi kohtaamispaikkaverkosto.

Kohtaamispaikan kriteerit jakaantuvat kolmeen osa-alueeseen:

- toiminta kohtaamispaikassa (11 kriteeriä),
- kohtaamispaikan toiminnan rakenne (4) ja
- kohtaamispaikan saavutettavuus ja resurssit (6).

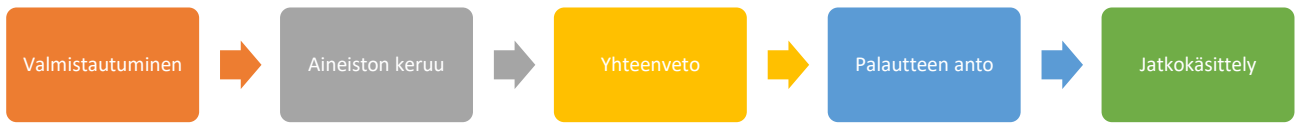
Kohtaamispaikkatoiminnan kriteerit kohdistuvat kohtaamispaikkatoiminnan rakenteen ja ohjaamisen arviointiin kunnassa/alueella.

Arviointiasteikko on neliportainen 1–4 (1=puutteellinen, 2=tydyttävä, 3=hyvä ja 4=erinomainen). Jokaisen kriteerin kohdalla on sanallinen kuvaus kutakin arvosanaa vastaavasta arviosta. Esimerkkiasteikko:

ARVIOINTIKRITEERI/ arviointiasteikko	1 puutteellinen	2 tydyttävä	3 hyvä	4 erinomainen
1. Kohtaaminen	Työntekijät/ vapaaehtoiset käyttävät paljon aikaa keskenään tai tehtävissä, joihin ei liity vuorovaikutusta osallistujien kanssa eivätkä ota kontaktia heihin.	Työntekijät/ vapaaehtoiset toivottavat kaikki osallistajat tervetulleeksi, mutta ovat vuorovaikutuksessa vain joidenkin perheiden kanssa.	Työntekijät/ vapaaehtoiset ovat aktiivisessa vuorovaikutuksessa kaikkien perheiden kanssa.	Edellisen lisäksi työntekijöillä/ vapaaehtoisilla on herkkyyttä perheiden huoliin ja hyviin asioihin ja niiden mukaan toimimiseen osallistujien kanssa.

ARVIOINTIPROSESSIN VAIHEET:

1. Valmistautuminen

Arvioitsijat ovat koulutuksessa perehtyneet huolellisesti arviointimalliin ja -kriteeristöön. Kokemus on osoittanut, että arviointi käynnistyy tehokkaammin ja keskittyy olennaisiin asioihin, kun arvioitsija on perehtynyt arviointikohteeseen hyvin etukäteen.

Arvioinnista on siis sovittava etukäteen. Samassa yhteydessä kohtaamispaikan henkilökunnalle esitetään toivomus, että arvioitsijoiden vierailusta kerrotaisiin myös osallistujille ja että arvioitsijat voisivat keskustella myös heidän kanssaan. Jokin lyhyt kuvaus arvioinnista ja arvioitsijoista olisi hyvä toimittaa sähköisesti kohtaamispaikalle. Arviointikohteelta tulee pyytää etukäteen kohtaamispaikkaa koskevaa materiaalia (sähköisessä muodossa). Minimissään tulee tutustua kohtaamispaikan verkkosivuihin. Siitä, ketkä ovat läsnä palautteen antamistilanteessa (johtoa, koordinaattori yms.), tulee myös sopia.

Arvioitsijaparin kanssa kannattaa sopia työnjaosta. Voi olla järkevää sopia siitä, mistä keskeisistä haastatteluja edellyttävistä kriteereistä kumpikin vastaa.

2. Arviointiaineiston kerääminen

Arviointiaineistona ovat:

- työntekijöiden/vapaaehtoisten haastattelu
- toiminnan havainnoiminen
- osallistujien kanssa keskustelu
- kohtaamispaikan verkkosivut ja muu materiaali

Ajan jakaminen

On tärkeää varautua siihen, että kaikkiin neljään em. osioon jää riittävästi aikaa.

Työntekijöiden/vapaaehtoisten haastattelut voi sopia tehtäviksi ennen kuin aloitetaan havainnointi ja osallistujien jututtaminen. Osallistujien haastattelu on hyödyllistä, mutta se ei saa syödä kaikkea aikaa – myös rauhalliseen havainnointiin pitää jäädä tarpeeksi aikaa.

Alku- ja loppupalaveri

Työntekijöiden/vapaaehtoisten kanssa on tarkoituksenmukaista pitää alku- ja loppupalaveri. Alussa kerrotaan arvioinnista ja tehdään yleisiä kysymyksiä, lopuksi tarkistetaan havainnoimatta jääneitä asioita, mutta ei anneta palautetta.

Hienotunteisuutta ja tilanneherkkyttä haastatteluihin

Työntekijöillä/vapaaehtoisilla on kohtaamispaikalla omat tehtävänsä ja he ovat siellä osallistujia varten. Osallistajat ovat osallistumassa paikan toimintaan, joten arvioitsijoiden on toimittava hienovaraisesti tätä toimintaa häiritsemättä. Työntekijöiden/vapaaehtoisten ja osallistujien jututtaminen on tehtävä hienotunteisesti ja silloin kun siihen tarjoutuu luonteva mahdollisuus tai kun siitä on etukäteen sovittu. Arvioitsijan tulee olla tilanneherkkä tarkkailija – ei konsultti tai omien kokemustensa esiintuoja.

Arvioitsijat esittelevät itsensä ja asiansa

Arvioinnin aluksi arvioitsijat esittelevät itsensä ja asiansa. Esim.: ”Olen koordinaattori N.N. Pahkajärven avoimesta kohtaamispaikasta ja tulen katsomaan mitä hyvää työtä te täällä teette, mitä kehitettävää olisi ja

mitä lapsiperheille on teillä tarjolla”. On myös syytä selvittää lyhyesti, mille taholle arviointi tehdään. Lisäksi on hyvä kertoa, että keskusteluissa esiin tulevat asiat ovat luottamuksellisia ja niitä käytetään kohtaamispaikkojen sisäiseen kehittämiseen.

Arvioitsijoiden tilannekatsaus puolesta välissä

Aineiston keräämiseen on varattava 2,5–3,5 tuntia. Arvioitsijoiden kannattaa pohtia, mitä aineistoa vielä puuttuu ja kumpi selvittää mitäkin.

Havainnointi

Pitää tarkkailla ihmisiä, ryhmiä ja niiden välistä vuorovaikutusta sekä aistia ilmapiiriä ja tunnelmaa. Lisäksi on havainnoitava ympäristöä: löytyykö paikasta interaktiivisia tiloja (kohtaamisia edistäviä paikkoja, tavaroidenvaihtokulmauksia, keittiö jne.) ja pintoja (liitutauluja ja niissä olevia kuvia ja kirjoituksia, ilmoitustauluja ja niiden ilmoituksia).

Kirjaa ylös vuorovaikutusta ja tunnelmaa, sanoita ne ja kuvaa lyhyesti havaintoja, joihin ne perustuvat. Kirjaa myös fyysistä ympäristöä koskevat havaintosi (esim. ”asiakkaan myönteiset palautteet liitutaululla loivat kivaa tunnelmaa”). Huomioi myös ongelmat ja kielteiset piirteet, esim. tilajärjestely tai sisustus eivät suosi kohtaamista, tila on ”kalsea”, huono akustiikka haittaa keskustelua, pieneen keittiöön ei mahdu toimimaan ryhmää, ei ole vetäytymispaikkaa luottamukselliseen keskusteluun, verkkoviestintä ei ole selkokielistä ja/tai ei suosi vuorovaikutusta jne.

Tee koko ajan muistiinpanoja kriteeristö- ja asteikkokortille kunkin kriteerin kohdalle.

Haastattelutiedon luotettavuuden arviointi

Haastateltavat (työntekijät/vapaaehtoiset tai perheet) voivat – tietoisesti tai tiedostamattaan – kaunistella asioita (kokevat arvioinnin itseään koskevana, ”pitävät kavereiden puolta”) tai esittää niitä kielteisessä sävyssä (katkeroitunut työntekijä, huonotuulinen äiti). Arvioitsijan tulisi siis myös jatkuvasti kriittisesti arvioida haastatteluvastausten luotettavuutta ja todenperäisyyttä. Hän voi tarvittaessa esittää selventäviä jatkokysymyksiä (esim. ”Voitko vielä täsmentää mitä tarkoitat?”) ja selvittää haastateltavan yleistä suhtautumista kohtaamispaikkaan (esim. ”Miten tyytyväinen olet tähän paikkaan?”).

Verkkosivut aineistona

Kohtaamispaikan verkkosivuihin etukäteen tutustuttaessa tulee kiinnittää huomiota ao. asioihin:

- miten helposti sivut löytyvät?
- miten monipuolisesti eri kanavia on käytetty?
- ovatko tiedot ajantasaisia?
- miten hyvin sisältö kertoo kohtaamispaikan toiminnasta?
- onko verkkopalvelu interaktiivinen?
- ovatko verkkosivut helppokäyttöisiä ja selkokielisiä?
- onko riittävästi kieliversioita?

3. Arvioinnin kokoaminen

Kun aineisto on kerätty, arvioitsijapari vetäytyy johonkin rauhalliseen paikkaan, jossa kumpikin tekee ensin henkilökohtaiset arviointinsa kriteeri kerrallaan. Tämän jälkeen he käyvät kaikki kriteerit läpi ja muodostavat konsensukseen perustuvan yhteisen arvion. Lopuksi koontilomakkeelle (erillinen liite) kirjataan yhdessä ’vahvuudet’ ja ’kehittämiskohteet’ kokonaisuudessaan lausein.

’Kehittämiskohteet’ on vaikein kohta. Siinä mainittujen asioiden tulee perustua kerättyyn aineistoon. Kehittämiskohteissa on pyrittävä rehellisyyteen (ei kaunistella tuloksia työkavereille) ja rakentavaan asenteeseen (ei murskakritiikkiä vaan positiivista rohkaisua). Kehitettävät asiat on ilmaistava selkeästi välttämättä ilmaisuja ’tulisi tehdä’ ja ’pitäisi’ jne.

HUOM. TÄRKEÄÄ: Tinkimättömän rehellisen arvion tekeminen!

Vertaisarviointi on haastavaa, koska siinä joutuu arvottamaan toisen tekemää työtä ja ehkä sellaisen työyhteisön toimintaa, jonka tuntee hyvin. On ehdottoman tärkeää olla objektiivinen, kriittinen ja tarkka. Arvioinnin tarkoitus on tukea toiminnan kehittämistä ja siksi arvioinnin kohde hyöttyy tarkoista kriteereihin pohjautuvista havainnoista.

4. Palautteen antaminen

Paikalla tulisi olla työntekijät/vapaaehtoiset ja mahdollisesti kohtaamispaikkatoiminnankoordinaattori ja muuta johtoa. Arvioitsijoiden asenteen tulee olla kohtelias, arvostava ja positiivisen rohkaiseva. Jälleen on varottava ryhtymästä konsultiksi. Mikäli tilanne on sopiva, voi tietenkin kertoa asiaan liittyvistä hyvistä kokemuksistaan.

Ensin käydään läpi vahvuudet, sitten kehittämiskohteet. Kehittämiskohteet on pyrittävä kuvaamaan rakentavasti (esim. ”toiminta olisi vieläkin parempaa, jos onnistuisitte...”). Parantamista kaipaavat seikat tulee kuitenkin kuvata selkeästi ja kaunistelematta. Tarvittaessa kriteerejä voidaan käydä läpi tarkemmin. Todennäköisesti keskustelulle varattu aika kuluu kuitenkin vahvuuksista ja kehittämiskohteista keskusteluun, mikä onkin tärkeintä. Arvioitsijoiden pitää tarvittaessa perustella arvionsa ja arvosanansa aineistoonsa perustuen.

Mikäli keskustelussa tulee esille uusia näkökohtia, arvioitsijoiden on varauduttava muuttamaan arvioitaan. Lopullinen arviointilomake luovutetaan kohtaamispaikalle vasta, kun nämä mahdolliset korjaukset on tehty. Palautetilaisuus on siis vielä osa arviointiprosessia.

Tavoitteena on jo palautekeskustelussa sopia, millaisiin toimiin ja millaisella aikataululla kohtaamispaikka ryhtyy kehittämiskohteiden osalta.

Palautteen palaute

Mikäli palautteen antamisen jälkeen jää aikaa, voidaan kysyä palautetta palautteesta (esim. ”Millaista palautetta haluaisitte antaa palautteestamme?”, ”Miten te koitte tämän keskustelun?”).

5. Jatkokäsittely

ALUELLISEN KOHTAAMISPAIKKATOIMINNAN ARVIOINTI KOHTAAMISPAIKKAVERKOSTOSSA

Kohtaamispaikkojen arvioinnit viedään kohtaamispaikkaverkoston tapaamiseen vuosittain. Yksittäisistä arvioinneista olisi hyvä tehdä yhteenveto, josta tulee ilmi kohtaamispaikkojen vahvuudet ja kehittämiskohteet sekä suunnitelmat toiminnan kehittämiseksi. Arvioinnit ja yhteenveto käydään läpi keskustellen ja tarkastellaan erityisesti toimintaa yhdistäviä seikkoja.

Sen jälkeen verkosto arvioi keskustellen alueellisen kohtaamispaikkatoiminnan viisi kriteeriä. Keskustelun pohjalta määritellään verkoston vahvuudet, kehittämiskohteet sekä tehdään suunnitelma toiminnan kehittämiseksi (erillinen liite).

Tämän jälkeen kohtaamispaikkojen arviointeja ja verkoston arviointia tarkastellaan yhdessä ja tehdään yhteenveto vahvuuksista, kehittämiskohteista ja suunnitelmista toiminnan kehittämiseksi. Tämä yhteenveto viedään perhekeskuksen johdolle tiedoksi ja mahdollisia toimenpiteitä varten. Toivottavaa olisi, että siinä kohtaamispaikkaverkoston tapaamisessa, jossa arviointi tehdään, olisi läsnä myös perhekeskuksen johtoa.

KÄSITTEITÄ

Perhekeskuksella tarkoitetaan yhteensovitettua lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin ja avuntarpeisiin vastaavaa palveluverkostoa, joka toimii ja jota johdetaan kokonaisuutena. Tarkoituksena on, että jokainen lapsi, nuori ja perhe saa tarvitsemansa avun ja tuen viiveettä.⁵

Perheiden kohtaamispaikka on fyysinen toimintatila, jossa perheet, vapaaehtoiset ja työntekijät vahvistavat lasten ja vanhempien osallisuutta, vuorovaikutusta ja voimavaroja sekä tukevat perheiden hyvää arkea ja yhteisöllisyyttä. Toiminta edistää lasten ja perheiden terveyttä ja hyvinvointia. Perheiden kohtaamispaikka on osa perhekeskusta.

Perhekeskuksen kohtaamispaikkatoiminnalla tarkoitetaan tietyn alueen eri toimijoiden yhdessä koordinoimaa ja tarjoamaa avointa, matalan kynnyksen toimintaa lapsille, vanhemmille, perheille ja vapaaehtoisille. Toiminta mahdollistaa yhdessäolon, vertaistuen ja vahvistaa yhteisöllisyyttä. Se kokoaa ja jakaa eri toimijoiden tietoa ja asiantuntemusta sekä auttaa kynnyksettömästi lisäavun saannissa.

Kohtaamispaikkatoimijat ovat erilaisia tahoja (esim. varhaiskasvatus, sosiaali- ja terveystoimi, järjestö, seurakunta tai muu uskonnollinen yhteisö), jotka muodostavat **kohtaamispaikkaverkoston** ja tarjoavat **kohtaamispaikkatoimintaa**.

Työntekijät ja vapaaehtoiset toteuttavat toimintaa kohtaamispaikoissa. Työntekijät voivat työskennellä yksittäisessä kohtaamispaikassa tai kohtaamispaikkaan voidaan tarvittaessa tuoda ammatillista osaamista ja palveluja. Vapaaehtoiset ja kokemusasiantuntijat saavat ammatillista ohjausta. Kohtaamispaikan toiminnasta voivat vastata työntekijät tai vapaaehtoiset yhdessä ja erikseen.

Toimintaan **osallistujat** ovat lapsia (alle 18-vuotiaita), vanhempia, perheitä, vapaaehtoisia ja muita.

Tätä arviointimallia on kehitetty Perheet keskiöön! -hankkeessa VT, dosentti Lasse Siuralan johdolla työryhmässä, jossa on ollut edustajia järjestöistä, kunnista ja THL:stä. Mallia on testattu ja pilotoitu kohtaamispaikkatoimijoiden kanssa eri puolella Suomea ja arvioitu THL:n perhekeskus- ja kohtaamispaikka-asiantuntijoiden kanssa. Arviointimalli pohjautuu alun perin Kent Countyssa kehitettyyn alueellisen nuorisotyön arviointimalliin, jota sovelletaan myös suomalaisessa nuorisotyössä.⁴

Lähteet:

1. Eräsaari, Leena. 2009. Jos ratkaisu on yhteisö, niin mikä on ongelma? In K. Filander & M. Vanhalakka-Ruoho (Eds.) Yhteisöllisyys liikkeessä. Aikuiskasvatuksen 48. vuosikirja. Jyväskylä: Gummeruksen kirjapaino Oy.
2. Dunst, Carl J. 2000. Revisiting "Rethinking Early Intervention". Topics in Early Childhood Special Education 20 (2).
3. Kekkonen, Marjatta. 2019. Kohtaamispaikka perhekeskuksessa, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Tutkimuksesta tiiviisti 2.
4. Madsen, Bill. 2016. Mattering as the Heart of Social Services. Family-Centered Services Project Madsen1@comcast.net. Julkaisematon käsikirjoitus.
5. Nöjd, Taija & Siurala, Lasse. 2015. Youth work quality assessment. The self and peer assessment tool. Kanuuna publications 1/2015.
6. Pelkonen, Marjaana; Hastrup, Arja; Normia-Ahlsten, Leena; Halme, Nina; Kekkonen, Marjatta; Kiviruusu, Olli; Liukko, Eeva; Lämsä, Riikka. 2020. Perhekeskukset Suomessa 2019. Kehittämisen tilanne ja työn jatkuminen. THL; työpaperi 2020_006 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-461-5>

